

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **M. C.**, zastoupený Mgr. Zdeňkem Vaňátkem, advokátem se sídlem Národní 365/43, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 7. 2019, č. j. 11 Af 68/2016 – 70,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 7. 2019, č. j. 11 Af 68/2016 – 70, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 19. 10. 2016, č. j. 44232/16/5200-10421-711811 (dále jen „*rozhodnutí žalovaného*“), změnil rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu, Územního pracoviště pro Prahu 3 (dále jen „*správce daně*“), ze dne 6. 1. 2016, č. j. 7352793/15/2003-51521-104392, tak, že konkludentní vyměření daně z příjmů fyzických osob ze dne 20. 5. 2009 za zdaňovací období roku 2008 (týkající se žalobce jako daňového subjektu) se nahrazuje platebním výměrem na tuto daň a žalobci se vyměruje daň ve výši 0 Kč, daňová ztráta ve výši 37 054 Kč a daňový bonus ve výši 0 Kč.

[2] Pro účely tohoto řízení o kasační stížnosti je významné, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v rámci přezkumného řízení vedeného podle § 55b zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „*zákon o správě daní*“). Toto řízení bylo nařízeno rozhodnutím správce daně ze dne 9. 12. 2010, č. j. 15049/10-1100-100525 (dále jen „*rozhodnutí o nařízení přezkumného řízení*“), k přezkoumání daňové povinnosti žalobce na

daň z příjmu za zdaňovací období roku 2008, jež mu byla vyměřena v souladu s podaným daňovým přiznáním.

[3] Žalobce proti rozhodnutí žalovaného brojl žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“), který ji jako nedůvodnou zamítl rozsudkem ze dne 4. 12. 2017, č. j. 11 Af 68/2016 – 47 (dále též „*první rozsudek městského soudu*“). Tento rozsudek ke kasační stížnosti žalobce zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 11. 4. 2019, č. j. 9 Afs 457/2017 – 40, a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Zavázal přitom městský soud, aby věcně projednal a posoudil žalobní námitku žalobce ohledně tvrzené nezákonnosti přezkumného řízení, která měla spočívat ve stěžovatelem vytčených vadách doručení rozhodnutí o nařízení přezkumného řízení a nařízení přezkumného řízení po uplynutí zákonem stanovené dvouleté lhůty.

[4] Městský soud poté o věci rozhodl druhým rozsudkem ze dne 24. 7. 2019, č. j. 11 Af 68/2016 – 70 (nyní napadeným kasační stížností – dále jen „*napadený rozsudek*“), tak, že žalobu jako nedůvodnou opět zamítl. V souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu se věcně zabýval žalobní námitkou ohledně vadného doručení rozhodnutí o nařízení přezkumného řízení. Dospěl přitom k závěru, že toto rozhodnutí bylo řádně doručeno dne 20. 12. 2010, tedy ve dvouleté lhůtě, stanovené v § 55b odst. 2 zákona o správě daní.

[5] Žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) napadá posledně uvedený rozsudek městského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“).

[6] Nejprve polemizuje s částí odůvodnění napadeného rozsudku, podle níž městský soud „[p]rojednal věc bez nařízení jednání za situace, kdy žádný z účastníků k výzvě soudu nevyjádřil výslovný nesouhlas s tímto postupem. Má se proto za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí (...)“. Dále v citované pasáži městský soud odkázal na § 51 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel však poukazuje na to, že po vydání zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu neobdržel od městského soudu žádnou výzvu, zda souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání. Pokud by takovou výzvu obdržel, sdělil by městskému soudu – s ohledem na uvedený rozsudek kasačního soudu (viz odstavec [3] výše) – že na projednání věci trvá.

[7] Ve zbylé části kasační stížnosti uvádí, že rozhodnutí o nařízení přezkumného řízení mu bylo doručeno až dne 6. 6. 2012. Toto tvrzení opírá o dva argumenty (uvedené již v žalobě), totiž že mu měl žalovaný doručovat prostřednictvím datové schránky jeho daňového poradce a že zásilka s rozhodnutím nebyla doručena tomuto daňovému poradci, ale převzala ji jiná osoba (někdo ze zaměstnanců společnosti ADAR s. r. o.).

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl k první námitce (projednání věci bez nařízení jednání), že mu není znám obsah spisu městského soudu a ponechává posouzení této námítky na úvaze Nejvyššího správního soudu. Ohledně námítky týkající se doručení rozhodnutí o nařízení přezkumného řízení se zcela ztotožňuje se závěry městského soudu.

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a za stěžovatele jedná advokát (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[10] Kasační stížnost je důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda stěžovatelem tvrzená absence výzvy, zda souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání, představuje vadu řízení, která měla vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Ze spisu městského soudu ověřil následující.

[12] Před vydáním prvního rozsudku městského soudu daný soud zaslal zástupci stěžovatele mimo jiné výzvu ze dne 20. 2. 2017, zda souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání (na č. l. 42 soudního spisu). Tato výzva byla zástupci stěžovatele doručena dne 22. 2. 2017, ten na ni však již nereagoval. O žalobě tak bylo prvním rozsudkem městského soudu rozhodnuto v souladu se zákonem bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení nevyjádřili k výzvě soudu s takovým postupem nesouhlas. Ve vztahu ke kasační námitce stěžovatele je však rozhodující, že po vydání zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Afs 457/2017 – 40, městský soud znovu rozhodl a vydal napadený rozsudek, aniž by účastníkům řízení zaslal výzvu či činil jakékoli jiné úkony.

[13] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. *soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhl nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.*

[14] Podle setrvalé judikatury (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2010, č. j. 5 Azs 3/2010 – 92), je krajský (městský) soud v řízení po vydání zrušujícího rozsudku kasačního soudu povinen účastníkům opětovně zaslat výzvu, zda souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání. Jak je uvedeno výše, stěžovateli je třeba přisvědčit v tom, že to městský soud v projednávané věci neučinil, a zatížil tak řízení vadou [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[15] Otázkou je, zda taková vada měla vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Zmíněný rozsudek č. j. 5 Azs 3/2010 – 92, rozlišuje mezi dvěma situacemi. Zaprvé je to situace, v níž i po zrušení prvního rozhodnutí krajského (zde městského) soudu Nejvyšším správním soudem „[z]ůstává výsledek sporu stále otevřený a krajský soud je v dalším řízení dle závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu povinen se určitými pro věc rozhodnými otázkami, které dosud nebyly ani Nejvyšším správním soudem plně vyřešeny, dále zabývat.“ Ve druhém případě již byla rozhodná otázka beze zbytku posouzena Nejvyšším správním soudem a krajskému (městskému) soudu po zrušení jeho původního rozsudku v dalším řízení nezbyvá žádný prostor pro vlastní uvážení.

[16] V projednávané věci Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku č. j. 9 Afs 457/2017 - 40, přikázal městskému soudu, aby se věcně zabýval žalobní námitkou ohledně vadného doručení rozhodnutí o nařízení přezkumného řízení. Z toho plyne, že se jedná o první z výše uvedených situací, protože byl výsledek sporu otevřený a bylo na městském soudu, aby se v pokračujícím řízení poprvé věcně zabýval uvedenou žalobní námitkou. Pokud za této situace městský soud rozhodl napadeným rozsudkem, aniž by účastníkům řízení zaslal výzvu, zda souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání, zatížil tím řízení vadou, která má vliv na zákonnost napadeného rozsudku. S poukazem na výše citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 3/2010 - 92, lze uzavřít, že toto pochybení městského soudu zakládá porušení ústavních práv stěžovatele, konkrétně práva na spravedlivý proces dle čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Vzhledem k této vadě řízení nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu, než napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[17] Nejvyšší správní soud již dále nehodnotil druhou kasační námitku. Povaha výše vytčené procesní vady totiž vyžaduje, aby městský soud nejprve vyzval účastníky řízení, zda souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání. Teprve pak může provést vlastní věcné posouzení žalobní námitky ohledně doručení rozhodnutí o nařízení přezkumného řízení a následně se pak případně bude moci Nejvyšší správní soud zabývat i touto kasační námitkou.

[18] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1, věta první před středníkem s. ř. s.). V něm je městský soud ve smyslu § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem tohoto soudu. Zašle tedy účastníkům výše uvedenou výzvu a dle jejich odpovědi případně nařídí jednání. Poté o žalobě znovu rozhodne.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 3, věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. dubna 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu